

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.101/2016/4.szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. április 19. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett nagyobb kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. május 20. napján kihirdetett 42(II.)Kb.839/2014. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott neve helyesen:

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. május 20. napján kihirdetett 42(II.)Kb.839/2014. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett csalás büntetében (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc./ pont, (4) bekezdés b./ pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), ezért - halmazati büntetésül - 1 évi, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre, 100 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre, valamint lefokozásra ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A vádlottat kötelezte a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság magánfél részére kártérítés címén 786.240 forintot és annak a megfizetés napjáig járó törvényes kamatai megfizetésére. A magánfél által előterjesztett polgári jogi igény ezt meghaladó részének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. A vádlottat kötelezte továbbá, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására eljárási illeték címén 47.174 forintot, valamint az ügyben felmerült 66.910 forint bűnügyi költséget fizessen meg.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a nyilatkozattételre fenntartott három napon belül a vádlott terhére súlyosabb büntetés kiszabása, míg a vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést. Az ügyész csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását, amelyben kifejtette azon álláspontját, hogy a szabadságvesztés mértékének törvényi minimumban való megállapítása eltúlzottan enyhe, akárcsak a vádlottal szemben kiszabott 100.000 forint pénzbüntetés. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a kiszabott szabadságvesztés mértékét, valamint a pénzbüntetés napi tételeinek összegét emelje fel a büntetési célok elérése érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.721/2016/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy a szabadságvesztés büntetés kiszabott mértéke és a felfüggesztés próbaidejének tartama a halmazati jelleget nem tükrözi, ezért azokat a kitartó szándékkal cselekvő vádlottal szemben súlyosítani szükséges, és ugyancsak indokoltnak látta az alkalmazott pénzbüntetés napi tételszámának növelését, hogy az megjelenítse a vádlotti magatartás

folytatólagosságban megnyilvánuló magasabb társadalomra veszélyességét.. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő perbeszédében módosítással tartotta fenn a fellebbezését. Elsődlegesen hatályon kívül helyezésre tett indítványt, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság korlátozta a vádlott védelemhez való jogát. Ezzel összefüggésben kifejtette, hogy a vádlott rosszulléte miatt nem tudta egybefüggően előadni a vallomását, azt a következő tárgyaláson már nem folytathatta. Ez az eljárás a védekezéshez való jogát súlyosan sértette. A védő álláspontja szerint az ítélet megalapozatlan, mivel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás ellentétben áll a rendelkezésre álló adatokkal, spekulatív következtetéseken alapszik. Nem értett egyet azzal sem, hogy a kihallgatott tanúk vallomásai alapján állapította meg a bíróság a tényállást az okirati bizonyítékokkal szemben. Kifejtette azon álláspontját is, hogy az elsőfokú bíróság spekulatív ténymegállapítása polgár jogi igény alapjául nem szolgálhat. A büntetés kiszabása tekintetében az ügyészi indítványt eltúlzottnak tartotta, hivatkozva arra, hogy hasonló ügyekben pénzbüntetést szoktak kiszabni. Ezért elsődlegesen hatályon kívül helyezésre tett indítványt, másodlagosan fenntartotta a felmentésre vonatkozó fellebbezését, harmadlagosan pénzbüntetés kiszabását kérte az ügyészi fellebbezés elutasítása mellett, azzal, hogy a polgári jogi igény elbírálását a törvény egyéb útjára utasítsa a másodfokú bíróság.

A vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott védőjéhez.

A vádlott és védője, valamint a katonai ügyész által bejelentett ellentétes irányú fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált. A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A védekezéshez való jog megsértése kapcsán a másodfokú bíróság a bírósági iratok 3. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyv alapján megállapította, hogy a vádlott érdemi védekezést terjesztett elő, majd megtörtént a bíróság általi kihallgatása, az ügyész nem intézett hozzá kérdést, a védő kérdéseire válaszolt, eközben rosszul lett. Nem korlátozták őt jogai gyakorlásában és a következő tárgyalási határnapon - a 25. sorszám alatti folytatólagos tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint - az eljáró elsőfokú bíróság ismertetette az előző tárgyaláson készült jegyzőkönyvet, és felhívta a feleket, hogy a jegyzőkönyvre észrevételt tehetnek, annak kijavítását, kiegészítését kérhetik, de ezzel a jogosítvánnyal sem a védő, sem a vádlott nem élt. Nem merült fel tehát a Be. 375. § (1) bekezdésében nevesített olyan ok, amely az ítélet hatályon kívül helyezését megalapozná.

Az elsőfokú katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott tagadta a terhére rótt cselekmények elkövetését, védekezése szerint kérelmében írt időpontokban mindig hazautazott. Az elsőfokú bíróság ellenőrizte a vádlott védekezését, ebben a körben értékelte a mobiltelefon hívásokkal összefüggő cellainformációkat és hallgatott ki ... és ... tanúkat, akik a vádlott szomszédságában laktak, továbbá ismertetette a releváns okirati bizonyítékokat. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 7. oldalának közepétől a 9. oldal 3. bekezdéséig 12 pontban értékelte az általa megismert bizonyítékokat és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem fogadta el a vádlott védekezését. Mindezek alapján marasztaló ítéleti tényállást állapított meg. A másodfokú bíróság a bizonyítékok értékelése körében kifejtett első bírói indokolást kiegészíti azzal, hogy az utazási költségterítésnek az a célja, hogy a katona életvitelszerű lakóhelye és szolgálati helye közötti utazási költségéhez a

munkáltató támogatást nyújtson. A vádlott azonban saját elmondása szerint 2010. óta él élettársi kapcsolatban ...ban, tehát életvitelszerű tartózkodási helynek ez tekinthető, még akkor is, ha okmányai szerint nem ez az állandó lakcíme.

A másodfokú bíróság az ítéleti tényállás személyi részét a vádlott nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján figyelemmel a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjára azzal egészíti ki, hogy a vádlott szolgálati viszonya 2016. december 31-én közös megegyezéssel megszűnt. Jelenleg közterület felügyelőként dolgozik, havi nettó jövedelme kb. 170.000 forint, míg a vádlott személyi okmányai alapján megállapította, hogy a vádlott neve helyesen: ...

Az előzőekben írt kiegészítéssel az elsőfokú bíróság által ítélete 2. oldal közepétől 5. oldal közepéig rögzített tényállás tehát megalapozott, már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A vádlott és a védő felmentésre irányuló fellebbezése nem megalapozott.

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a védő és a vádlott fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott, a védő által nevesített megalapozatlansági okra való hivatkozás a fentebb kifejtettek alapján nem alapos. Megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács részletes bizonyítási eljárás lefolytatását követően a logika szabályainak megfelelően értékelte az egyes bizonyítékokat és megfelelő terjedelemben indokolta az álláspontját. Ezért a vádlottnak és a védőnek a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül az ítélet hatályon kívül helyezésére, illetve felmentésre irányuló fellebbezése a Be. 352. § (3) bekezdése alapján eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmények jogi minősítése is. Az elsőfokú katonai tanács a jogi minősítés megállapítása során figyelemmel volt mind a 18/2013. Büntető Elvi Határozatban, mind a Kúria 40/2007. számú Büntető Kollégiumi véleményében kifejtett álláspontra. Ennek értelmében, ha a folytatólágosság törvényi egysége úgy jön létre, hogy a szabálysértési értékre elkövetett vagyoni elleni cselekmények az üzletszerűség folytán válnak bűncselekménnyé, a szabálysértési értékhatárt meghaladó folytatólágosan megvalósított vétséget - a kétszeres értékelés tilalmából fakadóan - az üzletszerűség nem minősíti büntetetté. Jelen ügyben azonban az elkövetési érték három alkalommal is meghaladja az 50.000 forintot, mint szabálysértési értéket, így a folytatólágosság mellett az üzletszerűség is aggálytalanul megállapítható, és a nagyobb kárt okozó csalást az üzletszerűség minősíti fel 1-5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő büntetetté. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 10. oldalán helyesen mutatott rá, hogy a Btk. 2. § (2) bekezdése alapján miért az elbíráláskori büntető törvényt alkalmazta. A fellebbviteli bíróság egyetért a jogi indokolással is. A vádlott az irányadó tényállásban rögzített azon magatartásával, hogy munkáltatóját valótlan tartalmú szolgálati jegyek felhasználásával megtévesztve jogtalanul igényelt utazási költségtérítést és ezzel kárt okozott, megvalósította a vagyoni elleni és a közbizalom elleni bűncselekmények törvényi tényállási elemeit.

A büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés nem alapos, az enyhítésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés is alaptalan.

A másodfokú bíróság nem értett egyet a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség azon álláspontjával, hogy végrehajtásban hosszabb próbaidőre felfüggesztett és hosszabb tartamú szabadságvesztés, valamint magasabb napi tételszámú pénzbüntetés szolgálja megfelelően a büntetési célokat a vádlott vonatkozásában. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. További enyhítő körülmény az időmúlás. A törvényi minimumban meghatározott 1 évi börtönbüntetés nem eltúlzott, inkább méltányosnak mondható, a további enyhítő körülményre figyelemmel a próbaidő tartamának felemelése sem indokolt. A lefokozás törvényszerű jogkövetkezmény a vagyon elleni bűncselekmény elkövetése miatt, még akkor is, ha időközben a vádlott szolgálati viszonya megszűnt. Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a törvény kötelező rendelkezése folytán a haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt a megfelelő jövedelemmel rendelkező vádlottal szemben pénzbüntetést is kiszabott. A napi tételek száma a cselekmények tárgyi súlyával arányos, míg a napi tétel összege megfelelően tükrözi a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács által kiszabott végrehajtásban felfüggesztett szabadságvesztés a pénzbüntetéssel és a katonai büntetéssel együtt megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat. Minderre figyelemmel a védő pénzbüntetés kiszabására irányuló indítványa nem foghatott helyt.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa nem osztotta a védő álláspontját a polgári jogi igény tekintetében sem. A Be. 335. § (2) bekezdése értelmében ha a bíróság ítéletében megállapítja a bűncselekménnyel okozott kár összegét, ezen összeg mértékéig az előterjesztett polgári jogi igényt érdemben el kell bírálni. Ezért az elsőfokú katonai tanács jogszerűen járt el, amikor a kétséget kizáróan megállapítható kár és annak a megfizetés napjáig járó kamatai megtérítésére kötelezte a vádlottat, míg a kétséget kizáróan meg nem állapítható cselekmények vonatkozásában felmerült igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 371. § (1) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. április 19.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete jogerős és végrehajtható.

, 2017. április 19.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke